

มองความรุนแรงผ่านแง่มุมชนชั้น คนตายในสงคราม

อิสราเอล-ปาเลสไตน์ แรงงานอิสานท่ามกลางห่ากระสุน

สุน

written by ณัฐวุฒิ รั้งศรีรัมย์ | ธันวาคม 7, 2023

เป็นเวลาร่วม 2 เดือนแล้วที่สงครามการสู้รบระหว่างอิสราเอลกับปาเลสไตน์ปะทุขึ้น การสู้รบระหว่างสองชนชาตินี้เกิดขึ้นมาแล้วหลายหน แต่หนล่าสุดที่เริ่มต้นเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2023 โดยกลุ่มฮามาสซึ่งเป็นกองกำลังติดอาวุธและเป็นองค์กรการเมืองที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนชาวปาเลสไตน์ให้ทำหน้าที่ปกครองในฉนวนกาซ่านั้น หนักหนาสาหัสกว่าหลายๆ ครั้งที่ผ่านมา โดยเฉพาะประเด็นที่ว่ามันได้ส่งผลให้ผู้คนบาดเจ็บล้มตายเป็นจำนวนมาก และเกือบครึ่งหนึ่งของผู้บาดเจ็บล้มตายนั้นคือบรรดาเด็กน้อยที่เพิ่งลืมตาดูโลกได้ไม่กี่ขวบปี

ศึกครั้งนี้มีที่ท้าวว่าจะลุกลามบานปลายไม่รู้จบสิ้นลงง่ายๆ ทั้งนี้ก็ด้วยว่าความขัดแย้งของสองชนชาตินี้กินเวลายืดเยื้อยาวนานกว่าศตวรรษแล้ว และไม่ใช่ว่าความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างสองชนชาตินี้เท่านั้น หากยังขยายวงกว้างเกี่ยวโยงไปถึงชนชาติอื่นด้วย โดยเฉพาะชาติมหาอำนาจอย่างสหรัฐฯ ที่ถือหางข้างอิสราเอล เนื่องจากอิสราเอลคือตัวแทนสำคัญของระบบทุนนิยมโลกตะวันตก (และแน่นอนคือตัวแทนผลประโยชน์ของสหรัฐฯ) ที่ตั้งโดดเด่นอยู่ในพื้นที่ที่รายล้อมไปด้วยประเทศมุสลิมซึ่งเป็นปฏิปักษ์กับสหรัฐฯ ในขณะที่ฝั่งปาเลสไตน์นั้นมีกลุ่มชาติมุสลิมอาหรับในตะวันออกกลางโดยเฉพาะอิหร่านหนุนช่วย

อย่างไรก็ตาม เวลาเราพูดถึงศึกครั้งนี้ ส่วนมากมักจะตะโกนเป็นเสียงเดียวกันว่าการกระทำของกลุ่มฮามาสรุนแรงมาก พวกเขาฆ่าคนอย่างไร้มนุษยธรรม แม้คนต่างชาติ เช่น คนไทยที่ไปขายแรงงานในอิสราเอลซึ่งไม่รู้ชื่อไหนก็ไหนอะไรด้วยเลยพวกเขาก็ฆ่าไม่ไว้หน้า พอถึงตรงนี้ทำให้ผมฉุดคิดและเกิดคำถามขึ้นมาว่า ในขณะที่พวกเรากำลังประณามความรุนแรงที่กลุ่มฮามาสกระทำ พวกเรากำลังเมินเฉย เบี่ยงเบน และกลบเกลื่อนความรุนแรงอย่างอื่นอยู่หรือไม่? บทความนี้จะอภิปรายถึง “ความรุนแรงอย่างอื่น” ที่ว่านั้น

“รัฐ (ทุนนิยม)” กับ “ความรุนแรง”

มีนักคิดบางคนเสนอว่า “รัฐ” เกิดจาก “สงครามและความรุนแรง” และเราสามารถดูตัวอย่างที่เป็นปัจจุบันของข้อเสนอนี้ได้จากกรณีความขัดแย้งระหว่างอิสราเอล-ปาเลสไตน์ แต่สำหรับผมแล้ว การเกิดขึ้นของ “รัฐ (โดยทั่วไป)” มันมีสาเหตุหรือเงื่อนไขที่มากกว่านั้น และสิ่งที่เราละเลยไม่ได้คือเงื่อนไขทางเศรษฐกิจการเมือง กรณีอิสราเอล-ปาเลสไตน์ก็หนีไม่พ้นข้อเสนอนี้

อย่างไรก็ดี หากเรามองว่า “ความรุนแรง” หมายถึง “ระบบทุนนิยม (เงื่อนไขทางเศรษฐกิจการเมือง)” ด้วย ก็อาจจะพอสรุปแบบอนุโลมได้ว่า “รัฐ” เกิดจาก “ความรุนแรง” เพราะการสถาปนารัฐอิสราเอลจนนำมาสู่ความขัดแย้งระหว่างอิสราเอล-ปาเลสไตน์นั้นแยกไม่ออกจากทุนนิยมโลก โดยเฉพาะผลประโยชน์ของมหาอำนาจจักรวรรดิตะวันตก

กล่าวอย่างง่ายคือ สงครามและความรุนแรงที่เกิดขึ้นในกรณีอิสราเอล-ปาเลสไตน์ไม่ใช่ตัวอย่างที่ชี้ว่าเป็น “สาเหตุ” หากแต่เป็น “ผลผลิต” ของการเกิดรัฐ กล่าวคือ สงครามและความรุนแรงเป็นหนึ่งใน “กลไก (ผูกขาด)” ของ “รัฐชาติ (สมัยใหม่)” ที่ใช้เพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งระบบระเบียบของ “รัฐ (และทุนนิยม)” ฉะนั้น เวลาเราทำความเข้าใจรัฐสมัยใหม่สิ่งที่จะละเลยหลงลืมไม่ได้เด็ดขาดคือ “ระบบทุนนิยม”

ภายใต้ระบบทุนนิยมนั้น “ข้อห้ามขั้นพื้นฐาน” คือ ความขัดแย้งและการต่อสู้ในรัฐจะต้องไม่นำไปสู่การปฏิวัติเพื่อเปลี่ยนแปลง “กฎขั้นพื้นฐาน (ระบบกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคล)” นี่จึงเป็นที่มาของการผูกขาดสงครามและความรุนแรงไว้ที่รัฐ ทั้งนี้ก็ด้วยว่า รัฐจะได้ใช้มันในการปราบปรามความขัดแย้งและการต่อสู้ที่มีแนวโน้มว่าจะทำลาย “กฎขั้นพื้นฐาน” และในขณะที่เดียวกันมันก็จะทำให้สงครามและความรุนแรงกลายเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่เกินกว่าที่ประชาชนพลเมืองตาต้อๆ จะทำให้เกิดขึ้นเองได้ พุดง่ายๆ ก็คือ การทำให้เกิดสามัญสำนึกว่าสงครามและความรุนแรงเป็นเรื่อง “อปกติ” สำหรับประชาชนพลเมือง

กล่าวในแง่นี้ โดยสันดานของระบบทุนนิยมมันจึงต้องอาศัยความรุนแรงและการทำสงครามในการยึดครองและปล้นชิง อันเป็นวิธีการขั้นพื้นฐานเพื่อความอยู่รอดของมัน จอห์น แมคลิน นักสังคมนิยมมาร์กซิสต์ ชาวอังกฤษ จึงกล่าวไว้อย่างถูกต้องว่า “ระบบทุนนิยมเป็นเนื้อเลือดจากหัวจรดเท้า” ดังจะเห็นได้ตั้งแต่ความรุนแรงที่เป็นการกดขี่ขูดรีดแรงงาน การอาศัยรัฐกดปราบพวกเรียกร้องสวัสดิการ หรือแม้กระทั่งการอาศัยรัฐประกาศทำสงครามเพื่อทำให้การทำงานของระบบทุนนิยมเป็นไปอย่างราบรื่น

ในกรณีหลังนี้เราจะเห็นได้ชัดเจนที่สุดจากการกระทำของมหาอำนาจทุนนิยมโลกอย่างสหรัฐฯ กล่าวคือ การที่สหรัฐฯ วิ่งพล่านแสดงแสนยานุภาพทางการทหารไปในภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลก ในบทความชื่อ “จริงหรือไม่ที่ว่านักสังคมนิยมเป็นผู้ปฏิเสธสงครามทุกรูปแบบ บางครั้งสงครามก็มีความชอบธรรมมิใช่หรือ?” ของหนังสือ “ซ้ายจัด... (ไม่) ตัดจริต” (แปลโดย เนติวิทย์ โชติภัทร์ไพศาล-สำนักพิมพ์สำนักนิติตสามย่าน) โดย โจนาห์ เบิร์ช ได้กล่าวไว้ว่าเหตุผลสำคัญก็คือ เพื่อรักษาและบังคับให้เกิด “กติกาของเกม (ทุนนิยม)” ขึ้นภายในระบบเศรษฐกิจการเมืองโลก (สงครามต่อสู้กับอิทธิพลของคอมมิวนิสต์ในยุคสงครามเย็นเป็นตัวอย่งที่ชัดเจน)

ดังนั้น การทำความเข้าใจกรณีอิสราเอล-ปาเลสไตน์อย่างถึงแก่น เราต้องยืนอยู่บนฐานของสิ่งที่กล่าวมานี้ เนื่องจากตอนนี้ตะวันออกกลาง “กลายเป็นสนามรบสำคัญของสหรัฐอเมริกาและคู่แข่งจักรวรรดินิยมอื่นๆ เพราะที่นั่นเป็นศูนย์กลางของการผลิตน้ำมันโลก”

ความรุนแรงที่กระทำต่อชาวปาเลสไตน์

ควรกล่าวไว้ตั้งแต่แรกว่า ข้อมูลในส่วนนี้สรุปจากงานเขียนของ Anonymous ในชื่อบทความว่า “ความขัดแย้งระหว่างอิสราเอลกับปาเลสไตน์ฉบับกะทัดรัด” แปลโดย ปฐมพงศ์ กวางทอง ซึ่งเผยแพร่ในเว็บไซต์ “ดินแดง”

ก่อนหน้าสถาปนา “รัฐอิสราเอล” ดินแดนบริเวณนี้เป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมสูงมาก มันเป็นดินแดนที่อยู่อาศัยร่วมกันของทุกคนที่นับถือคริสต์ อิสลาม และยิว

ทว่าหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ดินแดนแห่งนี้ก็ถูกแบ่งออกเป็น 2 รัฐ นั่นคือ รัฐยิวหรืออิสราเอลและรัฐอาหรับหรือปาเลสไตน์ กล่าวคือ หลังจากเหตุการณ์ฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว องค์การสหประชาชาติ (ที่เพิ่งก่อตั้งขึ้นมาใหม่ ซึ่งแน่นอนว่าไม่ใช่องค์กรที่เป็นกลาง เพราะอยู่ภายใต้อิทธิพลของจักรวรรดินิยมมหาอำนาจชาติต่างๆ) ได้มีความเห็นว่าชาวยิว (ยุโรป) ควรจะมีประเทศเป็นของตัวเอง และดินแดนที่ถูกเลือกคือปาเลสไตน์ โดยในปี ค.ศ. 1948 รัฐอิสราเอลก็ถูกสถาปนาขึ้น

อย่างไรก็ตาม ชาวปาเลสไตน์ซึ่งเป็นชนพื้นเมืองและชาวอาหรับในประเทศละแวกใกล้เคียงไม่ยอมรับการสถาปนารัฐใหม่ดังกล่าว เนื่องจากดินแดนแห่งนี้เป็นที่ของชาวปาเลสไตน์และชาวยิวที่อยู่อาศัยร่วมกันมาอย่างสันติกว่าพันปี แต่รัฐอิสราเอลที่เพิ่งถูกสถาปนาขึ้นนั้น ตั้งอยู่บนฐานของการสร้าง “รัฐเชื้อชาติบริสุทธิ์” ภายใต้ลัทธิชาตินิยมชาวยิว

สิ่งที่ตามมาจึงเป็นความรุนแรงแบบที่ชนพื้นเมืองอเมริกาประสบพบเจอหลังการค้นพบ “โลกใหม่” ของคริสโตเฟอร์ โคลัมบัส นั่นคือ มันได้เปิดทางให้มีการอพยพครั้งใหญ่ของชาวยุโรปตะวันตกมายังทวีปอเมริกาจนเกิดการไล่ที่และกดขี่ชนพื้นเมืองดั้งเดิมด้วยกำลัง เช่นเดียวกัน หลังการสถาปนารัฐอิสราเอลมันได้เกิดการผลักดันชนพื้นเมืองชาวปาเลสไตน์ออกจากพื้นที่บ้านเกิดเมืองนอนของตนเองอย่างต่อเนื่องไม่หยุดหย่อนจนมีชาวปาเลสไตน์พลัดถิ่นเป็นจำนวนมาก

แน่นอนว่าอิสราเอลเหนือกว่าปาเลสไตน์ในทุกทาง ทั้งนี้ก็เพราะอิสราเอลได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากสหรัฐฯ และประเทศยุโรปอย่างเต็มที่ทั้งในด้านการทหารและเศรษฐกิจ ส่งผลให้พื้นที่ของปาเลสไตน์หดหายลงเรื่อยๆ ในขณะที่พื้นที่ของอิสราเอลนั้นกลับขยายเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ในด้านชีวิตของประชาชนอิสราเอลนั้นมีความสะดวกสบายมาก มีเครื่องอุปโภคบริโภคและโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานครบครัน ในขณะที่ชีวิตของชาวปาเลสไตน์กลับเป็นไปในทางตรงกันข้าม พวกเขาต้องดิ้นรน ต้องทนทุกข์ทรมานกับความขาดแคลนในทุกด้าน

พร้อมกันนั้น พวกเขาายังต้องพบเจอกับการที่กองทัพอิสราเอลบุกเข้ายึดหมู่บ้านและเมืองต่างๆ ของพวกเขาอย่างต่อเนื่อง ผู้คนที่อาศัยอยู่ในเขตเวสต์แบงก์ (West Bank) ต้องเจอกับการข่มขู่คุกคามของกองทัพอิสราเอลอยู่เป็นประจำ

จำ อิสราเอลได้สร้างกำแพงแบ่งแยกชุมชนชาวปาเลสไตน์อย่างชัดเจน แต่ก็ยังคงมีประตูเดินผ่านเข้าออกซึ่งชาวปาเลสไตน์หลายคนใช้ผ่านเข้าออกเพื่อทำการเกษตร ไปโรงเรียน พบปะครอบครัว และไปโรงพยาบาล โดยประตูนี้จะมีทหารอิสราเอลเฝ้าประจำการอยู่ ทหารพวกนี้จะมองว่าตนมีหน้าที่ต้องทำให้ชีวิตของชาวปาเลสไตน์อยู่ในสภาพทุกข์ทรมาน สิ่งก็ตามมาก็คือการปะทะกันอยู่เนืองๆ

ส่วนผู้คนที่อาศัยอยู่ในฉนวนกาซ่า (Gaza) ยิ่งแย่กว่าในเขตเวสต์แบงก์ เพราะในกาซ่ามีขนาดพื้นที่เล็กเพียงแค่ 365 ตารางกิโลเมตร หากทว่ากลับเต็มไปด้วยชาวปาเลสไตน์มากกว่า 2 ล้านคน พวกเขาถูกขังไว้ภายในรั้วกำแพง ไม่มีใครได้รับอนุญาตให้ผ่านเข้าออก สภาพชีวิตในกาซ่าถือว่าเลวร้ายเหมือนในนรก ความช่วยเหลือต่างๆ เข้าถึงเพียงเล็กน้อย จนมีคนขนานนามว่าเป็นคุกที่ใหญ่ที่สุดในโลก

ที่กล่าวมานี้เป็นเพียงภาพเล็กๆ ของสิ่งที่ชาวปาเลสไตน์ถูกกระทำจากอิสราเอล แต่ก็คงจะพอเป็นหลักฐานที่สามารถทำให้พูดอย่างมั่นใจได้ว่า ไม่ใช่เรื่องเกินจริงนักกับคำกล่าวที่ว่า ชาวยิว (อิสราเอล) กำลังกดขี่คนอื่นเหมือนกับที่ตัวเองเคยถูกกระทำจากนาซีในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง

นี่ไม่ใช่การ “เหยียดยิว” และเห็นใจ “อิสลาม” แต่ต้องการจะชี้ให้เห็นว่า ถ้าหากการกระทำของกลุ่มฮามาสเป็น “ความรุนแรง” เราก็ต้องใช้ตรรกะในการประณามแบบเดียวกันนี้กับกรณีที่อิสราเอลกระทำความรุนแรงต่อชาวปาเลสไตน์

ผมไม่ได้กำลังปกป้องการกระทำของกลุ่มฮามาส แต่ผมกำลังชวนผู้อ่านสำรวจตรวจสอบความมีมนุษยธรรมอันสูงส่งของตัวเองว่ามันกำลังปากว่าตาขยิบอยู่หรือไม่

การพูดเช่นนี้เป็นคนละเรื่องกับ “การต่อต้านสงครามและความรุนแรงในทุกรูปแบบ” แน่หนอนทีเดียวที่เราควรต่อต้าน “สงครามและความรุนแรง” ไม่ว่าจะเริ่มต้นจากฝ่ายไหน ทว่าเราก็ต้องแยกสงครามและความรุนแรงของคนที่สร้างมันขึ้นมาเพื่อรักษาไว้ซึ่งความยุติธรรมกับสงครามและความรุนแรงของคนที่สร้างมันขึ้นมาเพื่อปลดแอกตนเองออกจากความยุติธรรม ซึ่งอันแรกไม่สามารถเปรียบเทียบได้กับอันที่สอง

สมัยที่ผมเป็นนิสิต มีวิชาหนึ่งเรียนเกี่ยวกับความรุนแรงและสันติวิธี (จำชื่อทางการไม่ได้แล้ว) โดยครั้งหนึ่งมีนิสิตในชั้นถามขึ้นมาประมาณว่า “หากใช้แนวทางแบบสันติวิธี เราก็ไม่สามารถทำการปฏิวัติได้สิ เพราะการปฏิวัตินี้ไม่พ้นการใช้ความรุนแรง” ซึ่งแน่นอนคำตอบคือ “ใช่” นี่จึงสะท้อนความไม่เพียงพอของแนวคิดสันติวิธี เพราะมองความรุนแรงในแบบเดียวและเสนอว่าการต่อสู้กับทุกอย่างต้องใช้สันติวิธีที่ปราศจากความรุนแรง อันเป็นการทำให้ “ความรุนแรงของผู้กดขี่” กับ “ความรุนแรงของผู้ถูกกดขี่” อยู่ในระดับเดียวกัน ซึ่งภายใต้วิธีคิดแบบนี้ได้นำไปสู่ “การเมืองของความอดทนอดกลั้น” ที่ไม่มีทางเปลี่ยนแปลงสภาวะที่กดทับได้อย่างแท้จริง

ดังนั้น เวลาผมมองว่าอะไรคือ “ความรุนแรง” พยายามมองอย่างเป็นองค์รวมด้วยการวิเคราะห์ขั้นต้น จะทำให้เห็นว่า “ความรุนแรง” มันยังมีความสำคัญและจำเป็นโดยเฉพาะเมื่อพูดถึงความรุนแรงของ “การเมืองเรื่องการปฏิวัติ” ซึ่ง

เป็นความรุนแรงที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เมื่อชนชั้นผู้ถูกกดขี่ต้องการปลดแอกตนเองออกจากชนชั้นผู้กดขี่

อย่างไรก็ตาม หากเรามองในสายตาของชาวปาเลสไตน์ การกระทำของกลุ่มฮามาสอาจเปรียบเสมือนการ “ปฏิวัติ” ปลดแอกเพื่ออิสรภาพของชาวปาเลสไตน์ แต่ในความเป็นจริงการต่อสู้โดยกลุ่มดังกล่าวและการมองว่ามันจะนำไปสู่การปลดแอกเป็นเพียงอาการของคนที่ยึดกับสภาพการกดขี่ไม่ไหวแล้วจึงต้องหาทางลัดของการต่อสู้ โดยไม่ทำการพิจารณาอย่างรอบคอบถึงโครงสร้างทางเศรษฐกิจการเมืองอันจะทำให้เห็นสาเหตุที่แท้จริงของการกดขี่ที่จะนำมาสู่การค้นพบองค์ประธานของการเปลี่ยนแปลง มันจึงเป็นเพียง “ลัทธิพระเอกขี่ม้าขาว” ที่สร้างสภาวะการณ์และเงื่อนไขให้ปัจเจก/กลุ่มบุคคลใดๆ ขึ้นมาเล่นบทวีรบุรุษ ซึ่งไม่มีทางนำไปสู่การปลดปล่อยชาวปาเลสไตน์ได้อย่างแท้จริง พุทธิอีกอย่างคือ สมมติกลุ่มฮามาสอาจจะชนะอิสราเอล แต่หลังจากชัยชนะนั้นระบบการกดขี่รูปแบบใหม่ก็จะตามมา กลุ่มฮามาสจึงเปรียบเสมือนนักการเมืองที่ไม่ต้องเสียเวลาใช้มือและปากหวานๆ กราบไหว้หาเสียงเหมือนนักการเมืองไทย แต่พวกเขาใช้ปืนและระเบิดแทน

ที่สำคัญคือการต่อสู้ตามวิธีของกลุ่มดังกล่าวรังแต่จะทำให้คนบาดเจ็บล้มตายเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ เป็นที่แน่นอนแล้วว่า ในประวัติศาสตร์ที่ผ่านมาคนที่บาดเจ็บล้มตายหรือได้รับผลกระทบไม่ทางตรงก็ทางอ้อมจากสงครามและความรุนแรงกลุ่มแรกคือคนยากจน ชนชั้นล่าง หรือชนชั้นแรงงาน จึงไม่เกินไปนักกับคำกล่าวของ ยูจีน เดปส์ ที่ว่า “...คนรวยคือผู้ประกาศสงคราม และรอรับผลประโยชน์จากการมีสงครามนั้น แต่คนจนนะสิที่เป็นผู้ถูกเกณฑ์ไปรบ พวกเขาหนีล้านๆ ไม่มีชีวิตรอดกลับมา” (อ้างในบทความของ โจน่าห์ เบิร์ช ซึ่งกล่าวถึงไปแล้วก่อนหน้านี้)

ต่อประเด็นนี้เราจะเห็นภาพสะท้อนกลับมาที่ประเทศไทย

สงครามอิสราเอล-ปาเลสไตน์กับความรุนแรงที่สะท้อนมาถึงไทย

สงครามครั้งนี้ได้เผยให้เราเห็นสถิติของแรงงานไทยที่เดินทางไปทำงานในประเทศอิสราเอลว่ามีจำนวนมาก ซึ่งนอกจากมันจะเผยผ่านสถิติในแบบปกติแล้วมันยังเผยให้เห็นผ่านจำนวนผู้เสียชีวิตอีกด้วย กล่าวคือ จำนวนคนไทยที่เสียชีวิตจากเหตุการณ์นี้อยู่ในระดับต้นๆ ของผู้เสียชีวิตทั้งหมดที่เป็นชาวต่างชาติ (ไม่นับรวมชาวอิสราเอลและปาเลสไตน์) และคนเหล่านั้นล้วนเป็น “แรงงาน”

เมื่อเกิดปรากฏการณ์เช่นนี้ ความเห็นอกเห็นใจของคนในประเทศก็มักจะเกิดขึ้นเป็นเรื่องปกติ พร้อมกับมนุษยธรรมอันสูงส่งด้วยการประณามกลุ่มฮามาสดังกล่าวมาแล้ว ซึ่งเราสามารถเข้าใจได้ในแง่ที่มันเป็นผลพวงจากการครอบงำเชิงอุดมการณ์

แต่ในขณะเดียวกันก็จะมีบรรดาลือลือพวคนายทุนออกมาแหกปากคำว่าแรงงานเหล่านี้ด้วยสารพัดคำ เช่น “โง่...รู้อยู่แล้วว่าที่นั่นเป็นพื้นที่อันตราย ยังถ่อสังขารไปอีก” “งานในประเทศของตนเองเยอะแยะ แต่กลับไปทำงานชั้นต่ำให้ประเทศอื่น” เป็นต้น คำด่าเหล่านี้ล้วนสะท้อนสันดานอันดิบเถื่อนของพวคนายทุนทั้งสิ้น เอาเข้าจริงมันเป็นตรรกะ

จำพวกเดียวกันกับที่พวกนายทุนมักใช้เพื่อกล่าวหาคนจนว่า “ที่คนจนมันจนเพราะมันไม่รู้จักประหยัดอดออม”

ในความเป็นจริงไม่ใช่ว่าแรงงานเขาไม่รู้ว่าเป็นที่ดังกล่าวมันอันตราย แต่ที่พวกเขาเสี่ยงชีวิตไปเพราะมันจะให้ชีวิตที่ดีแก่พวกเขาได้ ดังจะเห็นว่า แรงงานไทยส่วนใหญ่ไม่ต้องการจะกลับประเทศ เพราะการอยู่ที่อิสราเอล แม้มันจะเสี่ยงกับภัยของสงคราม แต่มันยังคงเป็นหลักประกันได้ว่าในวันรุ่งขึ้นเขาและครอบครัวจะไม่อดตาย พุดง่าย ๆ ก็คืออยู่ในไทยไม่มีทางตายจากสงครามแน่ ๆ เพราะพวกเขาจะอดตายกันก่อน

ปัญหาเหล่านี้คือความเหลื่อมล้ำในทางเศรษฐกิจ และแน่นอนมันเกิดจาก “กฎขั้นพื้นฐานหรือระบบกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคล” นั่นเอง มีพักต้องกล่าวถึงความเหลื่อมล้ำเชิงพื้นที่ เพราะถ้าหากเราเอารายละเอียดของข้อมูลมาทางดูเราก็จะพบว่า แรงงานไทยส่วนมากที่ไปทำงานในอิสราเอลคือ “คนอีสาน” นี่จึงเป็นปัญหาที่เราจะคิดเพียงแค่ว่ามันเป็นความ “โง่” ของปัจเจกบุคคลไม่ได้ เพราะมันคือปัญหาเชิงโครงสร้าง และโครงสร้างที่ว่านี้ก็คือ ระบบเศรษฐกิจการเมืองแบบทุนนิยม กล่าวในแง่นี้ ไม่ว่าจะ เป็น “สงครามและความรุนแรง” หรือ “ความเหลื่อมล้ำ-ความยากจน” ล้วนเกิด/เกี่ยวพันกับระบบทุนนิยมทั้งสิ้น

จากที่กล่าวมาทั้งหมดมันได้ยืนยันว่า เมื่อเกิดวิกฤตอะไรก็ตามบนโลกใบนี้ คนจน ชนชั้นล่าง หรือชนชั้นแรงงาน ล้วนได้รับผลกระทบก่อนเสมอ และขณะเดียวกันพวกนายทุนก็มักจะออกมากันด่าชนชั้นล่าง ทั้งที่ปัญหาที่ชนชั้นล่างพบเจอล้วนมาจากระบบที่พวกนายทุนใช้เพื่อป็นปายขึ้นไปบนยอดพีระมิด

ดังนั้น มันจึงสะท้อนถึงความล้มเหลวของระบบทุนนิยม คำสัญญาที่มันให้แก่ผู้คนที่ว่า มันสามารถดูแลชีวิตของทุกคนได้และทุกคนจะมีชีวิตที่ดีขึ้นได้ภายใต้ระบบทุนนิยมจึงเป็นเรื่องโกหกทั้งเพ

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาทั้งหมด การคิดถึงโลกใหม่ที่เลยพ้นไปจากทุนนิยมจึงมีความสำคัญและจำเป็น ในแง่ นี้ ผมจึงขอสรุปแบบงง ๆ สั้น ๆ ว่า ข้อเสนออันชอบธรรม ณ ขณะนี้คือ “ความรุนแรง” ยังมีความจำเป็น อย่างน้อยก็จำเป็นมากกว่า “สันติวิธี”